

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Ndc/1/2019                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 5117226713                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.01.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Janka Cisárová           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:5117226713.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti M. V., narodeného XX. decembra XXXX a Z. V., narodenú X. februára XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov: matky L. V., bývajúcej v G., Q. XX, zastúpenej Z. Andrejom Garom, advokátom so sídlom v Bratislave, Štefánikova 14, a otca Ing. X. V., bývajúceho v H. XXX, zastúpeného JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom v Žiline, Vojtecha Spanyola 8343/1A, za účasti Okresnej prokuratúry Žilina a Úradu komisára pre deti, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 21P 214/2017, takto

### rozhodol:

Návrhu matky maloletých detí na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 21P 214/2017 Okresnému súdu Bratislava III nevyhovuje.

### Odôvodnenie

1. V konaní o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom M. a Z., vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 21P 214/2017, navrhla matka maloletých detí prikázať vec Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vhodnosti. Uviedla, že v obvode tohto súdu majú maloleté deti od 7. marca 2018 vedený trvalý pobyt, centrum ich životných záujmov je tak už viac ako polroka v Bratislave. Zdôraznila, že k zmene svojho bydliska a bydliska maloletých detí pristúpila po dôkladnom uvážení všetkých okolností, najmä s ohľadom na fyzický útok zo strany otca, ako aj to, že po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti do Žiliny provokácie a šikana zo strany otca naďalej pokračovali a nedarilo sa jej tam riadne zamestnať. Poukázala na závery znaleckého posudku MUDr. Eleny Žigovej, podľa ktorého sú maloleté deti v novom prostredí šťastné, v školskom zariadení dosahujú vynikajúce výsledky a riadne sa začlenili do školského kolektívu. Prenesením príslušnosti na Okresný súd Bratislava III by následne prišlo aj k zmene kolízneho opatrovníka, ktorý by vedel lepšie hájiť záujmy oboch maloletých detí, ako súčasný kolízny opatrovník, ktorý obe maloleté deti viac ako rok nevidel.

2. Otec maloletých detí sa k podanému návrhu nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník sa s návrhom nestotožnil s odôvodnením, že Okresný súd Žilina koná vo veci od

podania prvého návrhu matky na rozvod manželstva v roku 2016 a že by nebolo v záujme maloletých detí zmeniť súd, ktorý má vo veci rozhodnúť, pretože by sa záverečné rozhodnutie súdu zbytočne oddialilo.

4. Okresná prokuratúra Žilina s poukazom na priebeh konania a v danom procesnom štádiu vydané uznesenie Okresného súdu Žilina z 22. novembra 2018 sp. zn. 21P 241/2017 mala za to, že nie je dôvod vyhovieť navrhovanému prikázaniu veci.

5. Komisárka pre deti uviedla, že ak by konanie na Okresnom súde Žilina bolo na začiatku, bolo by vhodné zmeniť príslušnosť súdu podľa trvalého bydliska. Vzhľadom k tomu, že konanie prebieha aktívne už dlhšie obdobie, v ktorom bolo realizované súdnoznalecké dokazovanie a viaceré výchovné opatrenia, nechala rozhodnutie na Okresnom súde Žilina. Dodala, že akékoľvek predĺženie súdneho konania nikdy nie je v najlepšom záujme maloletých detí.

6. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), upravujúci konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v § 4 oprávňuje účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu, vyjadriť sa k podanému návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti. Následne § 2 ods. 1 C.m.p. odkazuje na ustanovenia C.s.p. v prípade, ak tento zákon (C.m.p.) neustanovuje inak. Z toho dôvodu je v predmetnej veci potrebné pri posudzovaní splnenia podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti vychádzať zo zákonnej úpravy tohto inštitútu uvedenej v C.s.p.

7. Podľa § 39 ods. 2, 3 C.s.p. na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Žilina) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava III). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

8. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

9. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa komplexné posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách (v prípade mimosporového konania pomerov všetkých jeho účastníkov), pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len vtedy, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní návrhu matky maloletých detí ako aj ďalšieho obsahu spisového materiálu, najmä nesúhlasných stanovísk kolízneho opatrovníka a ďalších subjektov vystupujúcich v konaní, dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky na delegáciu veci z dôvodu vhodnosti. Matka svoj návrh na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III odôvodňuje poukazom na zmenu bydliska maloletých detí, ako aj možný pozitívny dopad na ochranu ich záujmov v tomto konaní vyplývajúci z následnej zmeny osoby kolízneho opatrovníka, ktorý by mal sídlo v mieste ich bydliska. Podaný návrh však vôbec nereflektuje na to, že Okresný súd Žilina už vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie a ako zákonná sudkyňa sama uviedla v odôvodnení uznesenia, ktorým bol návrh matky na prenesenie príslušnosti zamietnutý (č.l. 478-479 spisu), konanie sa momentálne nachádza v štádiu pred rozhodnutím vo veci samej. Za tohto stavu by delegácia veci na Okresný súd Bratislava III

nemala za následok zvýšenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie, ale dosiahol by sa ňou pravý opak spočívajúci v zbytočnom predĺžení konania a oddialení rozhodnutia vo veci samej, čo rozhodne nie je v súlade so záujmom maloletých detí, ktorý matka vo svojom návrhu sama považuje za prvoradý.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov návrhu matky maloletých detí na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vhodnosti (§ 39 ods. 2 C.s.p.) nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.